
URL: <http://urakparaki.com/?m=4&ID=70950>

ავტორი: უნდინა

ქანრი: პროზა

გამოქვეყნების დრო: 2013-09-11 21:21:06

უნდინა

„აგრილდა, ნელ-ნელა თვალს ახელს ღაისი,
მუქდება ჰაერიც,
მიჰყვება კალაპოგს სიმშვიდით აღესილი,
მდინარე რაინი.“

ჰაინრიხ ჰაინე

„Die Luft ist kühl und es dunkelt,
Und ruhig fließt der Rhein;“

Heinrich Heine

ღამის წყვილიაღში ჩაძირულა ლორელაი, სანქტ-გოარჰაუსენის იდუმალეებით მოცული კლდე. ღღისით აქ უამრავ თავგადასავლების მაძიებელს შეხვდება კაცი, ასეთ დროს კი იშვიათი გიჟი თუ მოინდომებს მისი სიღმეების წვდომას, რომელიც საილუმლოებათა ნამდვილი საცავია.

წლების წინ ჩაგარებულმა კვლევებმა ცხადჰყო, რომ ლორელაი მდინარე რაინის ყველაზე ვიწრო მონაკვეთს ქმნის შვეიცარიიდან ჩრდილოეთის ზღვაზე, რაც ძლიერ წყალქვეშა დინებებს იწვევს და უამრავი გემის დაღუპვის მიზეზი ხდება, თუმცა ქალაქში ჭორი თუ ლეგენდა უფრო დიდი პოპულარობით სარგებლობს.

საღამოობით, როდესაც ირგვით მდუმარება გაჟღერდება, ძაძებში შემოსილი კლდე გულშიჩამწვდომად გლოვობს დაკარგულ მეთევზეებსა და მემღვაურებს. ცრემლი მხოლოდ ერთი თვალიდან სდის ჩანჩქერად, სწორედ ამიტომ შეურჩიეს ადგილობრივებმა ასეთი უცნაური სახელი: „რაკრაკა ქვა“.

ალბათ, ხუთიოდე წლის ვიქნებოდი, როდესაც პირველად მოვისმინე ლორელაის იდუმალეებით მოცული ქალთევზას ისტორია. უნდინა, ასე მოიხსენიებდნენ მას სანქტ-გოარჰაუსენის მაცხოვრებლები, ლეგენდის თანახმად, სილაბამით ყველა მიწიერ არსებას ჩრდილავდა, აგყვებოდა მამაკაცებს და იგაცებდა მათ სულს. ეს ამბავი იმდენად მიმზიდველად მეჩვენა, რომ გადავწყვიტე, ქალთევზას დაკარგული პირმშო ვიყავი და ოდესმე კუთვნილ ადგილს დავიკავებდი იდუმალეების სამეფოში.

ჩემს დაბადებამდე რამოდენიმე წლით ადრე მომხდარმა ამბავმა უნდინას არსებობას მეტი რეალურობა შესძინა.

ყოველ წელს, 24 ივლისს, ადგილობრივები ქალაქის ცენტრალურ მოედანზე იკრიბებიან, რათა საერთო პანაშვიდი გადაიხადონ წლის განმავლობაში დაღუპულთა სახელზე. ამ დღეს ქალაქი ლამაზ სათბურს უფრო წააგავს, ნაირფერი ყვავილებით მორთულს, ვიდრე უღიმღამოდ მომზირალი შენობების გალერეას. მთელი დღე არ წყდება მუსიკის ჰაეები, ღრეობა და სიცილი. ეს რიტუალი პანაშვიდს ყველაზე ნაკლებად მოგაგონებთ...

რამოდენიმე წლის წინ, ერთ-ერთი მსგავსი პანაშვიდის შემდეგ, მეთევზეებმა გადაწყვიტეს, რომ ქალთევზას ისტორიისთვის ნათელი მოეფინათ და ლორელაის კლდეს მიაშურეს.

მათ შორის ყველაზე ახალგაზრდამ და მამაცმა მარტომ მოინდომა მდინარის მშენებელი პრინცესას მოძებნა.

- ამით საკუთარ თავს სასიკვდილო განაჩენი გამოუგანა, - სინანულით იხსენებდა ხოლმე ბაბუა, რომელიც ერთ-ერთი მათგანი იყო ვინც საკუთარი თვალით იხილა იმ დაწყევლილ სადამოს ქალთევზას სისასტიკე, - უნდინას პოვნის იმედი თითქმის გადაგვეწურა, უკვე ელუარდის მოძებნა და სახლში დაბრუნება გვექონდა გადაწყვეტილი, როდესაც ქალის განწირული, არაადამიანური კივილი მოგვესმა. იმ მხარეს გავიქცეთ, საითაც ეს უცნაური ხმა გვიხმოდა და რამოდენიმე წუთში ჩვენს თვალწინ საოცარი სურათი გადაიშალა.

ბინდმა მხოლოდ ქალის სილუეტის და მის ფერხითი უმოძრაო სხეულის შემჩნევის საშუალება მოგვცა. უზადო გარეგნობის არსება უსიცოცხლო სხეულს მფარველი ანგელოზით დაჰყურებდა. სილუეტით თუ ვიმსჯელებდით, დედამოიბილა უნდა ყოფილიყო, უნაკლო, იდეალურად პროპორციული ტანით. მთვარის შუქზე, ქალის გრძელი კულულები მომაჯადოებლად ბრწყინავდა. ვეცადეთ რაც შეიძლებოდა ფრთხილად მივსულიყავით მათ სიახლოვეს, მაგრამ მან მაინც შეგვნიშნა და მდინარეში აჩრდილივით გაუჩინარდა.

ის უმოძრაო სხეული ელუარდი აღმოჩნდა, რომელიც საკუთარ სისხლში ცურავდა და სიცოცხლის უკანასკნელ წუთებს ითვლიდა, - ამ სიგყვების წარმოთქმისას ბაბუას უცნაურად უელავდა თვალები, - იქვე ელუარდის კუთვნილი დანა ეგდო, მისივე სისხლით მონათლული. - აქ თხრობას ამთავრებდა.

ელუარდის სიკვდილი უნდინას დაბრალდა და ქალაქმა საბოლოოდ შეიძულა ეს ღვთისგან შერისხული არსება. მხოლოდ პატარა (ჩემნაირი) გოგონები ოცნებობდნენ ქალთევზად ყოფნაზე, ან შეიძლება, შემცილებელი არც მყავდა...

დრომ წლები მტკიცე მკლავზე დაიხვია, ქალაქი კი ამასობაში ორსული ქალივით გაიფურჩქნა და დამშვენდა. გეგონებოდათ, მის თავზე ფერიამ გადაიფრინა და თავისი ჯადოსნური ჯოხის წყალობით პრინცესასავით გამოაწყო დაკონკილი განისამოსით შემოსილი ქუჩები.

ერთი მეორეს მიყოლებით შეიცვალა სახლის ფასადები. მონაცრისფრო კედლები ფერადმა საღებავებმა გაახალისა, ფანჯრებმა სხვადასხვა ფიგურის ფორმა მიიღო, რომბისებური, მართკუთხედის და კვადრატისებური, ელიფსური. ემოებიც უკვე ამაყად გაჰყურებდნენ ქუჩას, პატრონის მიერ მოვლილი და ჩასუქებულ-ჩაჰუტკუნებული ძაღლებით.

არ შეცვლილა მხოლოდ უნდინას და მეთევზის ისტორია. არც სახლის ფასადებით შელამაზებულა და ვერც ფერიამ მოუღბო ადგილობრივებს ოცდახუთი წლის წინ ამ არსებისადმი გაცივებული გული. მიუხედავად იმისა, რომ მომხდარი ამბის შემდეგ სანქტ-გოარჰაუსენს უამრავი თავგადასავლების მაძიებელი სტუმრობდა და ქალაქში შემოსავლის ახალი წყარო გაჩნდა, სულ მცირე მაღლიერების გრძნობამაც კი ვერაფრით გაიღგა ფესვები მათ ცნობიერებაში. ხალხმა გულში წლების განმავლობაში დაგროვილი სიძულვილი სწორედ მაშინ გამოამჟღავნა, როცა უცხო თვალს უკვე ეგონებოდა, აპატიეს ქალთევზას ელუარდის სიკვდილი...

ქალაქში ოთხი წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა ახალი სასტუმროს მშენებლობა, რომელზეც ადგილობრივები დიდ იმედებს ამყარებდნენ. ეს მათთვის ჩამოსულ სტუმართა რაოდენობისა და შემოსავლების მრდას, შესაბამისად უკეთესი ცხოვრებისაკენ გადადგმულ კიდეც ერთ ნაბიჯს ნიშნავდა. არავინ იცოდა ვინ იყო მისი მფლობელი, თუმცა ამ პერიოდში მან ყველა ეროვნების, სქესის, რელიგიური მრწამსის, წარმომავლობისა თუ ასაკის, პროფესიისა და ფინანსური მდგომარეობის შესაძლო ვარიანტი მოირგო მოსახლეობის გონებაში.

ოქტომბრის დასაწყისში ჭორი გავრცელდა, მფლობელი სასტუმროს გახსნას ქრისტეს შობის ღღესასწაულისთვის აპირებსო. მშენებლობა უკვე თითქმის დასრულებული იყო, მხოლოდ სახელი არ ფიგურირებდა არსად...

გრადიციის შესაბამისად, ქრისტეს შობის ღღესასწაულისთვის მზადება ნოემბრის დასაწყისში იწყება. ამ დროს ქალაქი ფუტკრების სკას უფრო მოგაგონებთ, ვიდრე ადამიანების სამყოფელს, ყველამ იცის თავისი მოვალეობა და მუხლჩაუხრელად შრომობს, რათა დაკისრებული საქმე უნაკლოდ შეასრულოს.

ქრისტეს შობისთვის ქალაქის ცენტრალურ მოედანზე, მრავალი წელია, გრანდიოზული ბაზრობა ეწყობა, რომელზეც ასობით ადამიანი გართობის, სეირნობის და საშობაო საჩუქრების შეძენის მიზნით იკრიბება. ბაზრობას ნოემბრის თერთმეტ რიცხვში, თერთმეტ საათსა და თერთმეტ წუთზე, გრადიციის შესაბამისად, ხსნის ოქროსფერ ფრთიანი ანგელოზი და სწორედ იმ წუთიდან იწყება საშობაო ზეიმების პერიოდი.

მიუხედავად იმისა, რომ შობა სანქტ-გოარჰაუსენში ყველასთვის საყვარელი და მნიშვნელოვანი ღღესასწაულია, ამ წელს ისე არავის გახარებია მისი მოსვლა, როგორც გოგონას, რომელიც სარკიდან მიცქერს და

მილიმის. მას ხავსისფერი თვალები, ხუნწისფერი გუჩები, ოქროსფერი თმა და რძისფერი კანი აქვს, რომელშიც ლოყებთან აგმის ყვავილები დაცურავენ, სახით კი ყვითელ ნამცეცხვად მიმოხეულ ვარსკვლავების მგვერს აგარებს. ბევრჯერ უცდია ნამცეცხა ვარსკვლავების მოცილება, თუმცა ღროთა განმავლობაში მიხვდა, რომ ეს მისი განსაკუთრებულობის კიდევ ერთი საბუთი იყო, რომელიც მეტად აახლოვებდა „ნამდვილ“ დედასთან. წელს ის მთელს ქალაქს ოქროსფრითიან ანგელოზად უნდა მოეცლინოს, ამიტომ განსაკუთრებულ პასუხისმგებლობას გრძნობს დღესასწაულის და თანამოქალაქეების მიმართ.

ათი ნოემბრისთვის უკვე ყველაფერი მზად იყო, კაბა ჩემს საძინებელში სპეციალურად მისთვის გამოყოფილ ადგილას ეკიდა, ფრთებიც საშიმოდ გადმოიმცეს წინა საღამოს, ვიცოდი, როგორი ვარცნილობა მექნებოდა და ყველა დანარჩენი ღეტალიც გარკვეული მქონდა, თუმცა ნერვიულობისგან მაინც საოცრად მგებდა ძვლებში. ხვალ მთელს ქალაქში, ჩემს წარმოდგენაში კი მთელს სამყაროში, ერთ-ერთი ყველაზე მშვენიერი არსება ვიქნებოდი. ეს დაახლოებით იმდენადვე მსიამოვნებდა, რამდენადაც შიშს იწვევდა ჩემში და მაფორიაქებდა.

პაგარაობიდან მოყოლებული ერთი უცნაური ჩვევა დამჩემდა, როცა რაიმე მაწუხებდა ლორელაის კლდის წვერზე ავიდოდი, სადაც წლების წინ უნდინა ნახა ბაბუამ და მანამდე ვესაუბრებოდი ქალთევზას, სანამ სიმშვიდეს გულით არ ვიგრძნობდი. მჯეროდა, რომ ესმოდა ჩემი. შესაძლოა, ვერ ვხედავდი, მაგრამ ჩემს გვერდით იყო და ეს ფაქტი მამხნევებდა.

თერთმეტი ნოემბრის დილასაც, ჩვეულებისამებრ, მივაშურე ჩემს მყუდრო სამყოფელს. მონოლოგი უკვე დასასრულისკენ მიმავდა, როდესაც ფეხის ხმა მომესმა. ბაბუამ იცოდა ჩემი პაგარა საიღუმლო და ხშირად მომყვებოდა ცხელ კვალზე, ნერვიულობდა, საგანაზე მეტადაც კი ეშინოდა „მშვენიერი დემონის“, ასე ეძახდა უნდინას.

- არასდროს იცი, როდის გამოჩნდება და რას უნდა ელოდე მისგან, იმ ვაშლივით მიმზიდველია მთელი კაცობრიობა, რომ დალუპაო - მიმეორებდა დაუღალავად.

გონების თვალთ, ინსტიქტურად, უკვე მრავალჯერ ნათქვამი გექსტი შევაკოწიწე და მოვგრიადი იმ მხარეს, საიდანაც ნაბიჯები მიახლოვდებოდნენ. ერთი შეხედვით, ჩემი მოხუცი, თავის თავთან შედარებით, მეგისმეტად მაღალი და ახოვანი მეჩვენა. დისტანციის შემცირებასთან ერთად კი მივხვდი, რომ ეს ახალგაზრდა მამაკაცი ნამდვილად არ იყო ის, ვის ნახვასაც ველოდი.

საშუალოზე მაღალ, თითქმის სრულყოფილად პროპორციულ ტანს თოვლისფერი სამოსი საყვარელივით მიგმასწოდა. ღია რძისფერი კანი და ზედმეტად დაკუნთული მხრებისგან თავისუფალი სხეული იმაზე მეტყველებდა, რომ აქაური არ უნდა ყოფილიყო. მის სახეზე სიმშვიდის ფერია განისვენებდა, თვალებში კი შხამიანი ორქიდეის მგვერი მიმოხეულიყო, ერთი შეხედვით რომ ატყვევებს და ერთი შესუნთქვით რომ კლავს მსხვერპლს. გუჩების სიწითლე მწიფე ალუბალსაც კი შეშურდებოდა...

ვიდექი გაქვავებულივით, ვფიქრობდი ამ უცხო მამაკაცზე და პულსს, სადღაც ყელთან ახლოს, სულ უფრო მეტად ვგრძნობდი... ის კი, ძველი ნაცნობივით, ღმილით გაცისკროვნებული სახით მიახლოვდებოდა, ცოტაც და მეგონა გულში ჩამიკრავდა. მოულოდნელობისგან, სიგყვები გვინის სხვადასხვა ნაოჭში ისე მიიმალნენ, როგორც ხოჭოები სახლის პაგარა სარდაფში სინათლის გამოჩენისას. მინდოდა მეკითხა ვინ იყო, მაგრამ აზრს გონებაშიც კი ვერ ვალაგებდი, ხმის ამოდებაზე ხომ ლაპარაკი ზედმეტი იყო. კიდევ რამოდენიმე ნაბიჯიც და...

მე გავიქეცი...

უკანმოუხედავად...

იქ, სადაც დაცული ვიქნებოდი... მისგან.

(ვერ შეგპირდებით, რომ მალე, მაგრამ გაგრძელება იქნება :))